

BECKS LAATSTE ZOMER

Benedict Wells bij Meulenhoff:

Het einde van de eenzaamheid

Becks laatste zomer

www.meulenhoff.nl

Benedict Wells

Becks laatste zomer

ROMAN

Vertaald door
Gerda Baardman

MEULENHOF

De vertaling van dit werk is mede mogelijk gemaakt door een subsidie van het Goethe-Instituut

Eerste druk juli 2018

Tweede druk september 2018

Derde druk juli 2019

ISBN 978-90-290-9351-4

ISBN 978-94-023-1115-0 (e-book)

NUR 302

Oorspronkelijke titel: *Becks letzter Sommer*

Oorspronkelijke uitgever: Diogenes Verlag AG Zürich

Omslagontwerp: Zeno

Omslagbeeld: © Ilknur Avdan

Auteursfoto: © Bogenberger Autorenfoto's.com

Vormgeving binnenwerk: Adriaan de Jonge

© 2008 by Diogenes Verlag AG Zürich. All rights reserved.

© 2018 Nederlandstalige uitgave Gerda Baardman en Meulenhoff
Boekerij bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

*Voor mijn moeder, mijn vader en mijn zus, van wie ik hou
en aan wie ik zo veel te danken heb.*

*'But I was so much older then,
I'm younger than that now.'*

Bob Dylan

On The Road To Raito

Toen Beck bij Napels voor een café parkeerde, had hij acht uur rijden en zijn hele leven achter de rug. Bij het uitstappen viel hem op dat zijn grijze corduroy jasje gekreukt was. Na een vergeefse poging het glad te strijken liep hij het kleine eetcafé in.

Hij ging aan een tafeltje in de hoek zitten en pakte de kaart. Onder het lezen kwam de twijfel terug. Het afscheid van München, het ontslag, het leeggeruimde huis; nu had hij echt alles opgegeven. Geen goed gevoel. Ja, hij was eindelijk vrij, maar als dit de vrijheid was waar iedereen het altijd over had, dan werd die zwaar overschat.

Beck sloeg de kaart dicht. ‘*Conto?*’ riep hij voorzichtig. In zijn Italiaanse woordenboek stond dat dat het juiste woord was als je iets wilde bestellen. Of was het nu het juiste woord als je wilde afrekenen? Maakte niet uit, de kelner of eigenaar van de armoedige gelegenheid legde met een verveelde blik zijn krant weg en stond op. Hij had een felrood overhemd aan waarvan hij de mouwen had opgestroopt, zodat zijn behaarde onderarmen zichtbaar waren.

‘*Che cosa desidera? Mangiare?*’ vroeg hij zonder Beck aan te kijken.

Desidera, dacht Beck. Dat betekent toch ‘besluiten’? Waarom had hij zijn woordenboek niet bij zich? Waarom had hij nooit iets nuttigs bij zich?

Hij wees op de kaart de spaghetti napoli aan en bestelde er

thee bij. De kelner knikte en pakte de kaart van hem aan. Toen liep hij weg en riep iets tegen de oude vrouw bij het fornuis in de keuken. Beck keek om zich heen. Er was verder niemand in de zaak, alleen een zwarte kater lag opgerold op een kussen onder de bar. Aan de muur hingen foto's van vroegere spelers van AC Milan en een paar vlaggetjes. De radio op de bar jengelde een beroemd hitje uit de jaren zeventig. Buiten speelden een paar jongens met een bal.

De kelner kwam terug en zette een beker hete koffie voor Beck neer en een bord waarop een paar deegslierten in een rode soep rondreven. Toen Beck de kelner terugriep om te klagen dat hij geen thee had gekregen, ontstond er een korte woordenwisseling. De kelner praatte op hem in en leek nogal geïrriteerd. Beck verstond geen woord van wat hij zei en ving alleen *famiglia* op. *Famiglia?* Wat had dat ermee te maken? Jezus, hij wilde alleen een lullig kopje thee, waarom moest hij al die flauwekul aanhoren?

Uiteindelijk wierp de kelner hem een blik vol weerzin toe en zette nog een tweede kop koffie voor hem neer voordat hij zich weer achter de bar terugtrok.

Oké, dacht Beck, dan maar koffie.

Hij begon met zijn vork door zijn eten te roeren. De deegslierten smaakten alsof ze dagen geleden waren gekookt en daarna in een kartonnen doos bewaard. Een paar weken eerder had hij tijdens zijn Oost-Europese reis in Roemenië ook een keer zoiets smerigs gegeten. Maar Roemenië was een arm land, die mensen hadden tenminste een excuus. Deze rotzooi viel niet goed te praten.

Beck stond op en ging naar de wc. De kleine ruimte was warm en slecht geventileerd, het rook er naar kattenbak en in de stilte zoemde een mug. Hij liep naar de wastafel. In de spiegel zag hij dat er een spatje tomatensaus in zijn baard zat. Hij

waste het af. Toen keek hij naar zijn spiegelbeeld. Die baardige, langharige man, was hij dat?

Hij probeerde zich te herinneren hoe het ruim een halfjaar geleden allemaal was begonnen. Hoe zijn oude bestaan als docent stukje bij beetje uit elkaar was gevallen. Eigenlijk was alles met Lara begonnen. Hij dacht aan haar fijnbesneden, expressieve gezicht met het minuscule moedervlekje onder het linkeroor. Hij dacht weer aan de eerste keer dat hij haar op straat had gezien. Ze had hem uitgefoeterd. Onbegrijpelijk, was dat al meer dan zeven maanden geleden?

Alles ging zo snel voorbij. Je zou de tijd moeten vasthouden, dacht hij. Er gewoon op gaan liggen en hem verstikken totdat hij geen lucht meer krijgt.

Totdat wie geen lucht meer krijgt? De tijd of...? Beck schudde zijn hoofd. Krankzinnig. Het ging misschien niet goed met hem, maar zoiets mafs als 'verstikte tijd' bedacht hij toch maar.

Toen hij weer naar binnen wilde gaan om af te rekenen, merkte hij dat hij zijn geld in de auto had laten liggen.

Na even te hebben nagedacht besloot hij door het wc-raampje naar buiten te klimmen. Hij haalde een sigaret uit zijn jaszak en stak hem in zijn mondhoek. Het drong tot hem door dat hij dit echt van plan was. Dat deed hem plezier. Hij liet ze met de rekening zitten. Hij lachte even en streek een lucifer af. Nee, voor dit eten ging hij echt niet betalen.

Beck wrong zich door de smalle opening naar buiten en zocht zijn auto. Hij voelde zich springlevend. Het kleine vergriep had hem een lichte roes bezorgd. Daardoor merkte hij niet dat hij op weg naar zijn auto langs het café liep waar hij zojuist uit was weggevlucht.

Hij richtte zijn blik naar rechts en keek recht in de wijd open ogen van de kelner, die een beetje verrast leek dat hij zijn gast, die nog niet had afgerekend, buiten op straat zag lopen.

Na de ene seconde die beide partijen nodig hadden om de nieuwe situatie tot zich te laten doordringen, begon het. De kelner riep iets, zwaaide met zijn armen en kwam naar buiten. Beck begon te rennen, maar schoot in de lach. Zijn oude probleem. Als kind had hij ook al van die domme lachbuien gekregen als hij bij tikkertje achterna werd gezeten of bij verstopper-tje werd gezocht.

Na twintig meter keek hij om, maar de kelner kwam niet achter hem aan, hij was voor zijn restaurant blijven staan. 'Cazzo!' schreeuwde hij nog, maar toen draaide hij zich weer om.

Beck ging achter het stuur van zijn Audi zitten en startte. Hij keek nog een laatste keer om en zag dat de kelner scheldend naar binnen liep. Nu niet pesten, dacht Beck. Hij trapte de koppeling in, zette de auto in de eerste versnelling en reed weg.

Tracklist

A-KANT

Track 1 – pagina 17

Track 2 – pagina 62

Track 3 – pagina 115

Track 4 – pagina 166

B-KANT

Track 5 – pagina 215

Track 6 – pagina 254

Track 7 – pagina 292

A-KANT

TRACK I

'Things Have Changed'

Eerste track: over een Litouws wonderkind, een liefdesnacht die geen liefdesnacht is en de eerste schietpartij.

I

Het was maandag 22 februari, eind jaren negentig, dat weggegoide decennium. Zoals iedere ochtend stond Robert Beck naakt voor de badkamerspiegel. Christus, wat ben jij dik geworden, dacht hij. Voor hem bestond er maar één verklaring: God.

God wilde niet dat hij afviel.

De andere oorzaak was: hij haatte lichaamsbeweging, at ongezond en was niet meer de jongste. Een mens wordt gewoon te snel oud, dacht Beck. Je knippert even met je ogen en ineens ben je niet meer jong en leadzanger van de band, maar zevenendertig en docent op een middelbare school in München. Niet echt de gedroomde levensloop.

Hij keek weer in de spiegel. Jezus, dat was toch niet te doen, zo dik als hij werd, en altijd maar zijn buik inhouden, alsof hij daar wat mee opschoot. Sport, dacht hij. Hij moest meer sporten. Atletiek of yoga. Ja, yoga, dat leek hem wel wat. Yoga en gezonde voeding. Beck keek zichzelf ernstig aan en zag hoe vastberaden zijn gezichtsuitdrukking was. Hij leek al een klein beetje op die Engelse acteur, Colin Firth. Of was het een ler?

Maakte niet uit. Een zekere gelijkenis met die Engelstalige acteur was in elk geval moeilijk over het hoofd te zien, afgezien van die tien kilo overgewicht natuurlijk. Beck streek over zijn buik en kneep er hard in, zodat hij zijn witte vlees tussen duimen en wijsvingers hield. Hij had het allang zien aankomen. Hij was vroeger mager geweest, maar had altijd al vermoed dat er ook een dikke Robert Beck in hem zat die naar buiten wilde. Het was verschrikkelijk, maar ook onvermijdelijk geweest dat dat in de afgelopen maanden was gebeurd. Net als de laatste albums van REM.

Toen hij de deur uit was – typerende outfit: spijkerbroek, donker overhemd, zwart leren jack – zag hij vlak bij zijn auto een vrouw schreeuwend en wild gesticulerend op straat staan. Even dacht hij dat ze gek was, maar toen zag hij dat ze een telefoon aan haar oor hield.

‘Opzouten, rukker, gewoon opzouten... Nee, nu luister jij eens naar mij. Het is uit, oké? Ik ben het spuugzat, je kan me wat!’

Beck bleef voor haar staan luisteren. Hij schatte haar op midden, eind twintig. Ze had een slank figuur, lichtbruin haar en een zacht, bijna elfachtig gezicht. Alleen haar neus was aan de grote kant. Ze had een vintage rok en een veelkleurig hippie-sweatshirt aan en was zo te zien op een red-de-wereld-ecotrip. Leuk, maar niet zijn type, besloot Beck spontaan.

‘Je kan me wat!’ riep ze weer. ‘Ik heb het zó gehad met jou. Altijd hetzelfde liedje... Ach... Nee, laat maar. Ik kom mijn spullen ophalen en dan doei, dan kan je fijn met die trut gaan samenwonen!’

Nadat ze had opgehangen, zei ze zacht, met haar ogen dicht: ‘Shit!’ Pas toen zag ze Beck, die nog steeds met half openhangende mond vlak voor haar stond. ‘Wat ben jij voor iemand? Luister je altijd mensen af?’

Het viel Beck op dat ze een zwart voorschoot droeg met in rode letters 'Macchiato' erop. Ze werkte dus waarschijnlijk in de koffiëbar waar ze voor stond. 'Ik heb niet geluisterd,' zei hij.

'Natuurlijk wel.'

Beck dacht even na. 'Nou ja, ik heb wel geluisterd,' gaf hij toe. 'Maar dan nog. Je maakte het bijna onmogelijk om niet te luisteren.'

'Wat?'

'Jezus, je staat midden op straat te schreeuwen van "rukker, trut". Moet ik dan maar gewoon doorlopen alsof er niets aan de hand is? Als je privacy wil moet je ergens anders bellen. Waarschijnlijk wilde je zelfs dat iemand je hoorde. Onbewust.'

Die brutaliteit moest ze even verwerken en ze keek Beck met toegeknepen ogen aan. 'Moet je horen, amateurpsycholoog. Als je een beetje fatsoen had, was je doorgelopen, want dan had je begrepen dat het even niet zo goed met me gaat.'

Pas toen viel het Beck op dat ze huilde.

'Sorry,' zei hij. 'Echt, het spijt me.'

Ze tuitte haar lippen. Haar gezicht kreeg de uitdrukking van een koppig klein meisje. 'Ja, het spijt iedereen. Jou, hém.' Ze wees naar haar telefoon alsof haar uitgescholden ex daar als een spookje in zat. 'Doe me een lol en hou een volgende keer gewoon je kop. En nu moet ik weer aan het werk.'

Met die woorden draaide ze zich om en liep het café weer in. Beck zag door de ruit dat ze met een collega praatte en zich door haar liet omarmen. Toch wel lief, dat elfje, dacht hij. Misschien moest hij binnenkort maar eens naar die koffiëtent.

Beck was aan de late kant, hij scheurde naar school. Uit de boxen dreunde *Transmission* van Joy Division. Hij stak een sigaret op en zette het geluid nog harder. Al snel stond hij op het docentenparkeerterrein.

Terwijl hij door de gangen van het Georg Büchnergymnasium liep, voelde hij weer hoe erg hij dit gebouw haatte. Hier had zijn vader al lesgegeven, hier had hij zelf eindexamen gedaan voordat hij na zijn stukgevallen droom van een carrière als muzikant uitgerekend op deze school docent was geworden. Inmiddels kende hij de kleinste hoekjes en geluidjes en alle bijbehorende emoties: jongens die stiekem op de wc rookten, giechelende meiden, zoenende stelletjes op het schoolplein, opgewonden gezichten, gelach, faalangst, luide stemmen van leraren. Alles herhaalde zich, dag in dag uit. Altijd dezelfde emoties, terwijl de mensen die ze ondergingen inwisselbaar waren.

Nadat hij twee uur lang Duits had gegeven, had hij zijn bovenbouwklas voor muziek. Dat vak gaf hij om en om met Norbert Berchthold, een gefrustreerde man van begin veertig die hij uit het diepst van zijn ziel haatte. Die gezapige, eindeloos saaie Frank Elstner-praatjes, die spijkerbroeken met hoogwaterpijpjes van Le Frog of Barisal, die witte Birkenstocks met witte sokken 's zomers. Norbert Fucking Berchthold.

Het enige interessante aan hem was dat hij een dertien jaar oudere vriendin had, Inge, met zulke diepe rimpels in haar gezicht dat het een homp klei leek waarin iemand met een mes lange strepen had getrokken. Beck noemde haar altijd 'grimige Inge' omdat ze nooit lachte. Grimmige Inge was werkloos en kwam Berchthold na de les soms opzoeken; dan sloten ze zich op in het kamertje achter het muzieklokaal, rookten

tot het er blauw stond en draaiden Franse chansons of Joe Cocker. Beck nam zijn collega vooral twee dingen kwalijk. Ten eerste dat die ouwe ecopacifist het een paar jaar geleden had bestaan op het spoor van een transport met kernafval te gaan liggen. Hoe gestoord kun je zijn? En ten tweede de *Werner*-mok waaruit hij elke dag zijn koffie dronk. Niet normaal. En met zoiets moet je dan ook nog twee decennia lang opgewekt je baan delen, dacht Beck, nou, ikke niet. Maar het zag ernaar uit dat hij aan dat lerarengedoe vastzat, dus zou hij Berchthold een dezer jaren op een slimme manier moeten zien te vermoorden. Misschien deed hij vergif in zijn koffie, dan was hij eindelijk uitgewernerd.

Beck liep het muzieklokaal in. Met een boek in haar hand kwam Anna Lind naar hem toe. Anna was bijna achttien en een vleesgeworden docentendroom, of zoals collega Ernst Mayer tegen Beck had gefluisterd, een 'geil ding'. Haar lange haar was blond, haar blauwe ogen straalden alsof ze altijd bijna huilde en haar gezicht had een zo onschuldige koelheid dat ze bijna geraffineerd leek.

'Dank u wel,' zei ze, en ze gaf hem *De aanslag* van Harry Mulisch terug. Dat had ze geleend voor het Literair Café dat Beck soms organiseerde. Ze glimlachte even naar hem en ging zitten.

Beck gaf een luchtige les over beroemde orkestwerken. Vlak voor de pauze liep hij naar het kopieerapparaat met een blad aantekeningen over Smetana. Toen hij met de stapel kopieën de klas weer in kwam, zag hij dat een paar leerlingen lachend een jongen met propjes papier bekogelden. Rauli Kantas, een nieuwe leerling uit Litouwen. De dag daarvoor, toen Beck na schooltijd wegreed, had hij de jongen op het parkeerterrein zien huilen. Maar tot zijn verrassing leek Rauli er zich niets van aan te trekken dat hij bekogeld werd. Met zijn koptelefoon

op zat hij stoïcijns een geeltje vol te krabbelen. Weer stuitte er een propje tegen zijn hoofd.

‘Hou op!’ kwam Beck tussenbeide. ‘Jezus, wat is dit? Jullie lijken wel een stel kleuters.’

Mokkend hielden ze op met gooien. Beck schudde zijn hoofd. Hij had de gewoonte de laatste vijf minuten van de les een stuk muziek te draaien en schoof nu de *Moldau* van Smetana in de cd-speler. Toen liep hij naar Rauli Kantas toe. ‘Kom eens mee.’

De jongen zette zijn koptelefoon af en liet het papiertje in zijn broekzak verdwijnen. Hij keek de docent vragend aan.

‘Ja, jij. Kom eens mee?’

Rauli stond op. Hij was bleek en mager en zijn pikzwarte haar hing voor zijn jongensgezicht. Onder zijn olijfgroene legerparka droeg hij een volwassen shirt en een zwarte bandplooibroek. Hij was al zeventien, maar zag er eerder uit als een rebelse veertienjarige. Waarschijnlijk hadden ze hem daarom met propjes bekogeld.

Beck liep met hem naar het achterkamertje en trok de deur dicht.

‘Waarom ik? Is iets ergs aan hand?’ vroeg Rauli. Zijn stem was zacht en niet diep.

‘Nee, nee,’ zei Beck. ‘Ik wilde alleen vragen of alles goed met je is. Ik heb je gisteren gezien.’

Rauli keek hem wantrouwig aan. ‘Waar dan?’

‘Op het parkeerterrein. Je stond te huilen.’

‘O... dat.’ De jongen leek opgelucht. ‘Is geen probleem, meeneer Beck. Alles is weer goed. Echt!’

‘Mooi zo. En als er iets is, dan...’ Beck draaide zich om. Er klonk lawaai uit het lokaal. ‘Wacht even,’ zei hij tegen Rauli en hij liep snel de klas in.

Daar was het een gekkenhuis. Niemand zat op zijn plek, ie-

dereen schreeuwde en joelde. De clown van de klas, Jesper Lier, gaf onder luid gelach van zijn klasgenoten op een tafeltje een striptease ten beste. Hij had zijn shirt uitgetrokken en zwaaide ermee in het rond. Twee giechelende meiden wapperden met bankbiljetten en deden alsof ze hem die wilden toestoppen. Uit de boxen schalde *You Can Leave Your Hat On*. Iemand had Smetana verwisseld voor een cd van Joe Cocker die collega Berchthold had laten liggen.

Midden in het refrein drukte Beck op de stopknop. Mopperend gingen ze weer zitten. 'Jongens, zijn jullie helemaal gek geworden?' Beck liep naar Jesper Lier toe. 'Jou spreek ik straks nog. En jullie...' hij richtte zich tot de rest, 'kan ik jullie geen vijf minuten alleen laten? We kunnen het komende uur ook een werkstuk over notaties en partituren schrijven als jullie dat liever willen. Of jullie gedragen je een beetje. Begrepen?'

Er steeg een luid gekreun op. Ja, ja, ik ook van jullie, dacht Beck. Hij wilde nog iets zeggen, maar de bel voor de pauze ging al. Iedereen pakte zijn spullen en vluchtte de klas uit. Beck zuchtte, liep weer naar het achterkamertje en kreeg zowat een rolberoerte. Rauli Kantas had een van zijn gruwelijk dure elektrische gitaren omgehangen.

'Wat doe je?' vroeg Beck een beetje angstig, alsof hij tegenover iemand met een getrokken wapen stond. 'Leg neer.'

'Wow, een witte Fender Stratocaster!' fluisterde de jongen. 'Die zal wel duur zijn geweest. Mag ik hem aanzetten?'

Beck wilde eigenlijk nee zeggen, maar bedacht toen dat de jongen gisteren had staan huilen. Hij knikte. 'Heel even dan.'

Rauli gooide zijn legerparka achteloos op de grond. Beck sloot de gitaar op de versterker aan. De jongen zwaaide even woest met de Stratocaster. Wat doe ik nou weer, dacht Beck, zo meteen slaat dat gekke jong het ding nog aan gort.

En toen begon dat gekke jong te spelen. Er dreunde een

machtige riff door de kamer, razendsnel. Rauli's lange vingers dansten over de zes snaren en ontlokten scheurende, jankende klanken aan het instrument die Beck er zelfs in zijn wildste dromen nooit uit had gekregen. De jongen pakte het ene akkoord na het andere, wrong zijn duivels snelle vingers in de onmogelijkste bochten en liet ze langs de hals op en neer glijden totdat de vloer en het plafond schudden en de lamp heen en weer zwaaide. Er raasde een orkaan door de kamer, tafels en stoelen vielen om, hout versplinterde. Beck moest zich aan de deurpost vasthouden om niet van de sokken te worden geblazen. De piano spatte uit elkaar, de ramen sprongen rinkelend aan scherven en het oergeweld sloeg diepe scheuren in de muren. En in het oog van de orkaan stond doodkalm een jongen met een gitaar.

Beck grijnsde van plezier. 'Genoeg!' zei hij toen hij eindelijk zijn gezicht weer in de plooi had.

'Sorry,' zei Rauli, wiens tong onder het spelen als een klein rood zeehondje uit zijn mondhoek was geglipt.

Beck gaapte hem sprakeloos aan. Die kinderlijke jongen uit Litouwen was verdomme net zo goed als Jimi Hendrix, nee, béter dan Jimi Hendrix. En toch liep hij hier zomaar door de school zonder dat iemand iets van dat talent wist.

Toen Rauli hem had bedankt en naar buiten was gegaan, bleef Beck alleen in het kamertje staan. Dit was een omslag. Binnen een paar seconden rijpten er plannen in hem en hij zag zichzelf samen met Rauli spelen en de ruwe diamant tot een juweel slijpen. Hij zag zichzelf weer de muziek in gaan.

Zijn oog viel op de parka die de jongen op de grond had laten liggen. Toen hij hem opraapte, viel er iets uit. Een doorzichtig zakje met een verdachte inhoud. Beck rook eraan. Het vertrauwde aroma wekte herinneringen op aan bedompte oefenkeldertjes en heerlijke avonden aan een meer met lang verge-